

Korporace odsávají z Česka miliardy skrze figle s převodními cenami

novinky.cz/clanek/ekonomika-korporace-odsavaji-z-ceska-miliardy-skrze-figle-s-prevodnimi-cenami-40453647

Jakub Svoboda

Bývá za tím snaha o daňovou optimalizaci, potvrzuje Finanční správa, podle níž takových nelegálních praktik letos přibylo.

„Častěji se setkáváme s vytvářením účelových struktur a řetězců mezi spojenými osobami, a to typicky u reklamy a umělého navyšování jejich cen. Také častěji řešíme složitější kauzy s optimalizačními schémata cílícími na vyvádění zisku z České republiky prostřednictvím převodu nehmotného majetku a zpětného licencování,“ řekl Novinkám a Právu mluvčí správy Tomáš Weiss.

Za loňský rok správa doměřila korporacím kvůli převodním cenám na dani z příjmů více než miliardu korun. Podle expertů se však takto bez odvedené daně vyvádějí z Česka násobně vyšší objemy peněz.

Záhadné DNA: Genetická výbava všech lidí na světě se z 99,9 % shoduje

Seznam Native

„Drtivá většina doměřené daně na převodních cenách se týká přeshraničních transakcí,“ podotkl Weiss. Doplnil, že výsledky kontrol za letošek ještě nejsou souhrnně k dispozici.

Levně prodají a draze odkoupí

Příkladem zneužití je převod obchodní známky vlastnický propojené firmě do zahraničí. „Česká firma prodá svou známku zahraniční spojené osobě za cenu významně nižší, než je její tržní hodnota. Zahraniční společnost následně uzavře s českou firmou licenční smlouvu na využívání této obchodní známky a tím udělí české firmě právo dále ji používat v Česku,“ popsal Weiss.

Jenomže česká firma za to své zahraniční sestře platí poplatky vysoko nad tržní cenou. Navíc i po prodeji známky dál zajišťuje a financuje její udržování a zhodnocování například prostřednictvím výdajů za marketing – ačkoliv formálně právně je obchodní známka ve vlastnictví zahraniční firmy.

„Dochází tak k vyvádění zisků do zahraničí, a to v důsledku podhodnocené kupní ceny za prodej známky a nadhodnocené výše následně hrazených licenčních poplatků. Výsledkem je snižování inkasa daně z příjmů právnických osob,“ shrnul Weiss.

Typicky se podle něj takto vyvádějí zisky do zemí s nízkým zdaněním výnosů z licenčních poplatků, jako je například Kypr.

Do ciziny už letos odtekly dividendy za téměř 300 miliard

„Nemusí se pochopitelně jednat jen o obchodní známku, ale i o jiné typy nehmotných aktiv jako například software a podobně,“ upozornil Weiss s tím, že optimalizační schémata jsou různá a týkají se třeba i poradenských služeb.

Někdy je podle něj software vyveden do ciziny za tržní cenu, následně je licencován zpět, přičemž údržba a vývoj jsou nadále prováděny, a tedy placeny z Česka.

„Jindy je nehmotný majetek vyveden za určitou cenu a po několika letech licencování je prodán za významně vyšší cenu zpět,“ doplnil Weiss.

Při kontrolách převodních cen se pak správa zaměřuje i na úrokové sazby, za které si propojené firmy poskytují úvěry, nebo garance.

Zisky nadnárodních firem se často přelévají do daňových rájů, ale nejen tam. Finanční správa podle Weisse nesleduje data k převodním cenám podle jednotlivých odvětví, transfery s převodními cenami v minulosti využívaly například banky.

Šestice největších měla letos podle plánu ministerstva financí odvést na dani z mimořádných zisků, takzvané windfall tax, 33 miliard korun. Nakonec to však budou spíše jen nízké jednotky miliard. Někteří finanční experti upozorňují, že jsou důvodem právě i daňové optimalizace.

Posvítí si i na menší

Veškeré transakce mezi spojenými firmami mají podle zákona probíhat podle principu tržního odstupu, za tržně obvyklých podmínek jako mezi subjekty, které nejsou kapitálově ani personálně propojeny.

Těm, které to poruší, hrozí podle poradenské kanceláře Rödl & Partner nejen doměření daně včetně penále, ale v krajním případě i trestněprávní postih pro statutární orgány firmy.

Kontrolu převodních cen provádí Finanční správa už deset let. Zatímco v minulosti prověřovala spíše velké nadnárodní koncerny, nyní se podle soudního znalce Martina Koldinského stále intenzivněji věnuje i středním a menším podnikům.

„V poslední době počet kontrol vzrostl, a ještě nepochybně vzroste, což souvisí se snahou navýšit příjmy rozpočtu pro ozdravení veřejných financí,“ sdělil Novinkám daňový poradce kanceláře Rödl & Partner Petr Tomeš.

Ukončená šetření u převodních cen

Rok	Počet šetření	Doměřená daň
2020	249	1,362 miliardy Kč
2021	437	605 milionů Kč
2022	614	1,039 miliardy Kč

Zdroj: Finanční správa

Česko bude moci danit zisky nadnárodních firem
